

Linearna algebra 1

29.01.2009.

1. Odrediti rang matrice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & k & -1 & 2 \\ 2 & -1 & k & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{pmatrix}, k \in \mathbb{R}.$$

2. Izračunati determinantu

$$D_n = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 5 & 8 & 3 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 8 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & 2 & 1 \end{vmatrix}$$

3. Za svaki  $m \in \mathbb{R}$  odrediti skup rješenja sistema

$$\begin{aligned} mx_1 + x_2 + x_3 + x_4 &= 0 \\ x_1 + mx_2 + x_3 + x_4 &= 0 \\ x_1 + x_2 + mx_3 + x_4 &= 0 \\ x_1 + x_2 + x_3 + mx_4 &= 0. \end{aligned}$$

4. U vektorskom prostoru  $\mathbb{R}^4$  dati su potprostori  $U = L\{(1, 1, 1, 2), (1, 2, 2, \alpha)\}$  i  $V = L\{(1, 3, 4, \alpha + 2), (1, 4, \alpha, \alpha + 4)\}$  ( $\alpha \in \mathbb{R}$ ).

a) Odrediti baze i dimenzije vektorskih potprostora  $U + V$  i  $U \cap V$  u zavisnosti od  $\alpha$ .

b) Za one vrijednosti parametra  $\alpha$  za koje je  $\dim(U + V) < 4$  ispitati da li vektor  $v = (1, 2, 3, 4)$  pripada potprostoru  $U + V$ .

5. Odrediti jednačinu prave koja prolazi kroz koordinatni početak i siječe prave

$$x = \frac{y-1}{-1} = z-3,$$

$$\frac{x-2}{2} = \frac{y-3}{-1} = \frac{z-4}{3}.$$

6. Odrediti jednačinu normale spuštene iz tačke  $M(3, 2, 1)$  na  $x$ -osu.

$$\begin{aligned} & \begin{bmatrix} 1 & k & -1 & 2 \\ 2 & -1 & k & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{1 \cdot (-2) \\ 2 \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 1 & k & -1 & 2 \\ 0 & -2k-1 & 2+k & 1 \\ 0 & 10-k & -5 & -1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & k \\ 0 & 1 & 2+k & -2k-1 \\ 0 & 0 & k-3 & 9-3k \end{bmatrix} \\ & \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & k \\ 0 & 1 & 2+k & -2k-1 \\ 0 & -1 & -5 & 10-k \end{bmatrix} \xrightarrow{2+} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & k \\ 0 & 1 & 2+k & -2k-1 \\ 0 & 0 & k-3 & 9-3k \end{bmatrix} \end{aligned}$$

za  $k=3 \Rightarrow \text{rang}(A) = 2$   
 za  $k \neq 3 \Rightarrow \text{rang}(A) = 3$

# Linearna algebra 1

31.01.2007.

Riješiti sistem matricnom metodom

$$\begin{aligned} 2x + 5y - 8z &= 8 \\ 4x + 3y - 9z &= 9 \\ 2x + 3y - 5z &= -k \\ x + 8y - 7z &= 12 \end{aligned}$$

(3, 2, 1) ✓  
sta je  
red. 1, 3

gdje je  $k$  realan broj.

2. Izračunati determinantu

$$D = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & x & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 2 & 2 & x & 0 & \dots & 0 \\ 3 & 3 & 3 & x & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ n & n & n & n & \dots & x \end{vmatrix}$$

3. Odrediti inverznu matricu matrice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & c & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & d & 1 \end{pmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -a & 1 & 0 & 0 & 0 \\ ab & -b & 1 & 0 & 0 \\ -abc & bc & -c & 1 & 0 \\ abcd & -bcd & cd & -d & 1 \end{bmatrix}$$

4. Neka su data dva vektora  $XOY$  ravni  $\vec{a} = (a_1, a_2)$ ,  $\vec{b} = (b_1, b_2)$ . Dokazati

da je površina paralelograma konstruisanog nad tim vektorima  $P = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix}$ .

5. Odrediti kanonsku jednačinu elipse:

(a) čija su tjemena  $A_1(-4, 0)$ ,  $A_2(4, 0)$  i  $B_1(0, -3)$ ,  $B_2(0, 3)$ ;

(b) ako je rastojanje između žiža 8, a ekscentricitet je  $\frac{1}{2}$ .

# Linearna algebra 1

29.02.2008.

1. Odrediti prirodu rješenja sistema linearnih jednačina u zavisnosti od parametra  $k$

$$\begin{aligned}x_1 - x_2 + 2x_3 + x_4 &= 0 \\2x_1 - 3x_2 + 4x_3 &= 5 \\x_1 + x_2 + x_3 &= 2 \\4x_1 - 4x_2 + 8x_3 + (k+6)x_4 &= 0\end{aligned}$$

2. Odrediti inverznu matricu matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & c & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & d & 1 \end{pmatrix}$$

3. Izračunati determinantu matrice  $A$  reda  $n$

$$A = \begin{pmatrix} a & b & b & \dots & b \\ b & a & b & \dots & b \\ b & b & a & \dots & b \\ \dots & \dots & \dots & \dots & b \\ b & b & b & \dots & a \end{pmatrix}$$

4. Izračunati zapreminu tetraedra čiji su vrhovi tačke  $A(0, -3, -1)$ ,  $B(-2, 0, -1)$ ,  $C(-2, -3, 5)$ ,  $D(0, 0, 7)$ . Kolika je njegova visina spuštena iz tačke  $D$  na bazu?

5. Odrediti jednačinu prave koja sadrži tačku  $(4, 0, -1)$  i siječe prave

$$\begin{aligned}\frac{x-1}{2} = \frac{y+3}{4} = \frac{z-5}{3}, \\ \frac{x}{5} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z+1}{2}.\end{aligned}$$

6. Kroz tačku  $(-3, 1, -2)$  postaviti ravan koja prolazi:

- (a) kroz tačku  $(-3, 1, -2)$  i  $z$ -osu;  
(b) kroz tačku  $(2, -5, 3)$  i paralelna je sa  $xOz$  ravni.

# PRVI KOLOKVIJ IZ LINEARNE ALGEBRE 1

23.11.2007.

1. (a) Neka su date matrice

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}.$$

Odrediti element  $d_{3,2}$  matrice  $D = (AC - BC)^T$ .

(b) Transformisati izraz  $AC - (C^T B)^T$ .

2. Neka je  $A$  simetrična matrica. Tada je:

- (a)  $AA^T$  simetrična matrica;
  - (b)  $A^T$  simetrična matrica;
  - (c) proizvod dvije simetrične matrice je simetrična matrica.
- Objasnite istinitost prethodno navedenih tvrdnji.

3. Koje su od sljedećih tvrdnji tačne:

- (a)  $\det(AB) = \det A \det B$ ;
- (b)  $\det(A^T) = \det A$ ;
- (c)  $\det(A + B) = \det A + \det B$ .

Objasnite odgovore!

4. Neka je data matrica  $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & k \end{pmatrix}$ .

- (a) Za koje vrijednosti broja  $k$  sistem  $Ax = (2, 3, 7)^T$  ima jedinstveno rješenje?
- (b) Za koje vrijednosti broja  $k$  navedeni sistem ima beskonačno mnogo rješenja?

$$\frac{1+\sqrt{-3}}{2} \cdot \frac{1-\sqrt{-3}}{1-\sqrt{-3}} = \frac{1-3}{2-\sqrt{-3}} \left( \frac{-2}{2-\sqrt{-3}} \right) \frac{4}{4-3} = 4$$

$$\frac{1-\sqrt{-3}}{2} \cdot \frac{1+\sqrt{-3}}{2} = \frac{1-3}{2+\sqrt{-3}} \left( \frac{-2}{2+\sqrt{-3}} \right) = \frac{4}{1+3} = \frac{4}{7}$$

# Linearna algebra 1

31.01.2007.

1. Riješiti sistem matricnom metodom

$$\begin{cases} 2x + 5y - 8z = 8 \\ 4x + 3y - 9z = 9 \\ 2x + 3y - 5z = -k \\ x + 8y - 7z = 12 \end{cases}$$

gdje je  $k$  realan broj.

2. Izračunati determinantu

$$D = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & \dots & \dots & 1 \\ 1 & x & 0 & 0 & \dots & \dots & 0 \\ 2 & 2 & x & 0 & \dots & \dots & 0 \\ 3 & 3 & 3 & x & \dots & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ n & n & n & n & \dots & \dots & x \end{vmatrix}$$

3. Odrediti inverznu matricu matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & c & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & d & 1 \end{pmatrix}$$

4. Neka su data dva vektora  $XOY$  ravni  $\vec{a} = (a_1, a_2)$ ,  $\vec{b} = (b_1, b_2)$ . Dokazati

da je površina paralelograma konstruisanog nad tim vektorima  $P = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix}$ .

5. Odrediti kanonsku jednačinu elipse:

(a) čija su tjemena  $A_1(-4, 0)$ ,  $A_2(4, 0)$  i  $B_1(0, -3)$ ,  $B_2(0, 3)$ ;

(b) ako je rastojanje između žiža 8, a ekscentricitet je  $\frac{1}{2}$ .

# Linearna algebra (kolokvij)

28.05.2010.

③ 
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{1 \cdot (-2) \quad 1 \cdot (-1) \\ \downarrow}} \sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 0 & -5 & 4 & 1 \\ 0 & 8 & -7 & -1 \end{bmatrix}$$

1. Riješiti sistem

$$\begin{cases} mx + y + z = 1 \\ x + my + z = 1, m \in \mathbb{R} \\ x + y + mz = 1 \end{cases}$$

2. Odrediti inverz matrice (Gaus-Žordanov metod)

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 2 \end{pmatrix}$$

3. Odrediti rang matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & \lambda & -1 & 2 \\ 2 & -1 & \lambda & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{pmatrix}, \lambda \in \mathbb{R}$$

4. Dokazati da su matrice reda 2 koje su komutativne sa matricom  $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$  međusobno komutativne.

5. Izračunati determinantu matrice

$$\begin{pmatrix} 1+x_1y_1 & 1+x_1y_2 & \dots & 1+x_1y_n \\ 1+x_2y_1 & 1+x_2y_2 & \dots & 1+x_2y_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1+x_ny_1 & 1+x_ny_2 & \dots & 1+x_ny_n \end{pmatrix}$$

$$\frac{3}{2} - 1 = \frac{3-2}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{9}{4} - 2 = \frac{9-8}{4} = \frac{1}{4}$$

6. Neka su  $X$  i  $Y$  različiti potprostori dimenzije 4 vektorskog prostora  $Z$  koji je dimenzije 6. Odrediti moguću dimenziju potprostora  $X \cap Y$ .

② 
$$[A|E] = \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 2 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{1 \cdot (-1)} \sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 2 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & -2 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 2 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]$$

$$\sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & -2 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & -2 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{1 \cdot (-2)} \sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -3 & 0 & -1 & -2 \\ 0 & 3 & -2 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{1 \cdot (-2)} \sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -3 & 0 & -1 & -2 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \cdot 1/2$$

$$\sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -3 & 0 & -1 & -2 \\ 0 & 1 & 0 & 1/2 & 1 & 1/2 \\ 0 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{2 \cdot} \sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -3 & 0 & -1 & -2 \\ 0 & 1 & 0 & 1/2 & 1 & 1/2 \\ 0 & 0 & 2 & 1/2 & 1 & 3/2 \end{array} \right] \cdot 2 \sim \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -3 & 0 & -1 & -2 \\ 0 & 1 & 0 & 1/2 & 1 & 1/2 \\ 0 & 0 & 1 & 1/4 & 1/2 & 3/4 \end{array} \right] \cdot (3)$$

Dakle,  $A^{-1} = \begin{bmatrix} 3/4 & 1/2 & 1/4 \\ 1/2 & 1 & 1/2 \\ 1/4 & 1/2 & 3/4 \end{bmatrix}$

# Linearna algebra 1

16.04.2008.

1. U vektorskom prostoru uređenih trojki kompleksnih brojeva nad poljem:  
 (a)  $\mathbb{R}$ ;  
 (b)  $\mathbb{C}$ ;  
 ispitati linearnu zavisnost vektora.

$$a = (3 - 2i, i, 1 + i), b = (1, -i, 1 - i), c = (4 - i, 1, 3 + i).$$

2. Odrediti inverznu matricu matrice

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 0 & \dots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 1 & \dots & 0 \end{pmatrix}$$

$$ay - cx + bx - az = c - b$$

$$bx = a - cy$$

$$bx$$

3. Odrediti prirodu rješenja sistema

$$\begin{cases} ay + bx = c \\ cx + az = b \\ bz + cy = a \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c = a + bz \\ c = -bz \end{cases}$$

$$ay -$$

4. Odrediti tačku simetričnu tački  $(2, 7, 1)$  u odnosu na ravan

$$x - 4y + z + 7 = 0.$$

$$\begin{matrix} F_1(-c, 0) \\ F_2(c, 0) \end{matrix}$$

5. Odrediti jednačinu hiperbole koja prolazi kroz tačku  $M(4\sqrt{2}, 3)$  i ima zajedničke žiže sa elipsom

$$\frac{x^2}{35} + \frac{y^2}{10} = 1.$$

$$x = -z$$

$$\begin{aligned} ay - cx - bx - az &= c - b \\ ay + bx + bz &= ay \\ bx &= bz \end{aligned}$$

$$ay + bx + bz = ay$$

$$\begin{matrix} bx = 0 \\ bx = 0 \end{matrix}$$

$$ay = 0$$

$$bx = -bz$$

$$bx + bz = 0$$

$$\begin{aligned} (cx + cy)x &= c \\ (bz + cy)x + (cx + az) &= c \\ (byz + cy^2 + cx^2 + azx) &= c \\ x(ay + bx) + (bz + cy) &= a \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ay - cx - bx - az &= c - b \\ ay - bz + bz &= ay \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 0 &= ay \\ 0 - cx + bz + az &= c - b \\ (-ay - bx)x + bz + az &= c - b \end{aligned}$$

$$byz + cy^2 + cx^2 + azx$$

# Linearna algebra

13.07.2010.

✓ 1. Odrediti  $A^n$  ako je

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ -1 & -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ knjiga}$$

+ 2. Odrediti rješenja sistema linearnih jednačina u zavisnosti od realnog parametra  $\lambda$

$$\begin{aligned} (\lambda+1)x + y + z &= 2 - \lambda \\ x + (\lambda+1)y + z &= -2 \\ x + y + (\lambda+1)z &= \lambda \end{aligned} \text{ knjiga, sveska}$$

3. Odrediti rang matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & \lambda & -1 & 2 \\ 2 & -1 & \lambda & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{pmatrix}, \lambda \in \mathbb{R} \text{ sveska, zbornik}$$

4. Objasni istinitost sledećih tvrdnji;

- (a) presjek potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor;
- (b) unija potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor.

+ 5. Dokazati da jednake spektre imaju:

- (a) matrice  $A, A^T$ ;
- (b) slične matrice. *sveska*

? 6. Da li proizvoljno linearno preslikavanje preslikava skup linearno nezavisnih vektora u skup linearno nezavisnih vektora? Objasni odgovor.



# Linearna algebra -I godina

30.09.2010.

1. Dokazati sledeću relaciju

$$\begin{vmatrix} 1 + \alpha_1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_n \\ \alpha_1 & 1 + \alpha_2 & \cdots & \alpha_n \\ \vdots & \vdots & \cdots & \vdots \\ \alpha_1 & \alpha_2 & \cdots & 1 + \alpha_n \end{vmatrix} = 1 + \alpha_1 + \alpha_2 + \cdots + \alpha_n.$$

2. Dokazati da je proizvod gornjih (donjih) trougaonih matrica gornja (donja) trougaona matrica.
3. Dokazati da skup  $W$  rješenja nehomogenog sistema linearnih jednačina

$$a_{11}x_1 + \cdots + a_{1n}x_n = 0,$$

$\vdots$

$$a_{m1}x_1 + \cdots + a_{mn}x_n = 0$$

sa realnim koeficijentima obrazuje potprostor vektorskog prostora  $R^n$ .

4. Obrazložiti da li je  $R^2$  potprostor od vektorskog prostora  $R^3$ .
5. U prostoru  $R^4$  dati su vektori

$$x_1 = (1, 1, 2, 1), x_2 = (1, -1, 0, 1), x_3 = (0, 0, -1, 1), x_4 = (1, 2, 2, 0), x = (1, 1, 1, 1).$$

- (a) Dokazati da  $(x_1, x_2, x_3, x_4)$  čine bazu prostora  $R^4$ ;  
(b) Odrediti koordinate vektora  $x$  u odnosu na tu bazu.

6. Dijagonalizovati matricu

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & -2 & 1 \end{pmatrix}.$$

# Linearna algebra 1

01.07.2010.

+  $\lambda$  U zavisnosti od parametra  $\lambda$  riješiti sistem

$$\begin{aligned}\lambda x + y + z &= 1 \\ x + \lambda y + z &= \lambda \\ x + y + \lambda z &= \lambda\end{aligned}$$

brtka

+  $\odot$  Odrediti rang matrice

$$\begin{pmatrix} n-1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & n-1 & \dots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 1 & \dots & n-1 \end{pmatrix}$$

+ ?  $\times$  Neka su  $v_1, v_2, v_3, \dots, v_n$  vektori prostora  $V$ . Ispitati linearnu nezavisnost skupa  $\{v_1 + v_2, v_2 + v_3, \dots, v_n + v_1\}$  u zavisnosti od parnosti broja  $n$ . *završeno, sve skupa*

?  $\odot$  4. Neka je  $R^+$  skup svih pozitivnih realnih brojeva. Dokazati da je tada  $R^+$  vektorski prostor nad poljem  $R$ , ako se sabiranje vektora označeno sa  $\oplus$  i množenje vektora skalarom označeno sa  $\odot$  definišu na sledeći način:

$$a \oplus b = ab, \quad a \odot \alpha = a^\alpha, \quad a, b \in R^+, \alpha \in R.$$

?  $\odot$  5. Neka su  $U$  i  $V$  potprostori vektorskog prostora  $R^4$

$$U = \{(a, b, c, d) \mid b + c + d = 0\},$$

$$V = \{(a, b, c, d) \mid a + b = 0, c = 2d\}.$$

Odrediti baze i dimenzije potprostora  $U, V, U \cap V, U + V$ .

?  $\odot$  6. Neka je  $A: R^4 \rightarrow R^4$  linearan operator definisan sa:  
 $A(x, y, z, t) = (x + 2y + 3z, 2x + 3y + t, x - 3z + 2t, -y + t)$ . Odrediti jednu bazu prostora  $\ker(A)$  i prostora  $A(R^4)$ .

$$\textcircled{1} \left[ \begin{array}{ccc|c} 2 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 2 & 2 \end{array} \right]$$

# Ispit iz Linearne algebre 1

11. 05. 2009. godine

Ispit se radi 120 minuta

Zadatak 1. Matricu

$$\begin{bmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 7 & 3 & 1 \\ -3 & 2 & 2 \end{bmatrix}$$

napisati kao proizvod elementarnih matrica.

20 poena

Zadatak 2. Pretpostavimo da su  $\alpha, \beta$  i  $\gamma$  rješenja jednačine  $x^3 + px + q = 0$ .  
dokazati da je

$$\begin{vmatrix} \alpha & \beta & \gamma \\ \gamma & \beta & \alpha \\ \beta & \alpha & \gamma \end{vmatrix} = 0.$$

30 poena

Zadatak 3. Kroz tačku presjeka ravni  $x+y+z-1=0$  i prave  $y=1, z+1=0$  postaviti pravu koja leži u datoj ravni i normalna je na datu pravu.

20 poena

Zadatak 4. U vektorskom prostoru  $\mathbb{R}^n$  dato je  $n$  vektora:

$$\begin{aligned} x_1 &= (1, a, a, \dots, a, a), \\ x_2 &= (a-1, 2, a, \dots, a, a), \\ x_3 &= (a-2, a, 3, \dots, a, a) \\ &\vdots \\ x_{n-1} &= (a-n+2, a, \dots, n-1, a) \\ x_n &= (a-n+1, a, \dots, a, n) \end{aligned}$$

Odrediti vrijednost parametra  $a$  tako da ti vektori budu linearno nezavisni.

30 poena

Handwritten notes and calculations for Zadatak 4. The notes show a matrix with columns  $x_1, x_2, \dots, x_n$  and a row of ones. The matrix is written as  $(x_1 \ x_2 \ \dots \ x_n)$  with entries  $(1, a, a, \dots, a, a)$ ,  $(a-1, 2, a, \dots, a, a)$ ,  $(a-2, a, 3, \dots, a, a)$ ,  $\vdots$ ,  $(a-n+2, a, \dots, n-1, a)$ ,  $(a-n+1, a, \dots, a, n)$ . The determinant is calculated as  $(n-1) \cdot (a-1) \cdot (a-2) \cdot \dots \cdot (a-n+1) \cdot (a-n)$ . The final result is  $a = 1$ .

# Ispit iz Linearne algebre 1

11. 05. 2009. godine

Ispit se radi 120 minuta

Zadatak 1. Matricu

$$\begin{bmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 7 & 3 & 1 \\ -3 & 2 & 2 \end{bmatrix}$$

napisati kao proizvod elementarnih matrica.

20 poena

Zadatak 2. Pretpostavimo da su  $\alpha, \beta$  i  $\gamma$  rješenja jednačine  $x^3 + px + q = 0$ .  
dokazati da je

$$\begin{vmatrix} \alpha & \beta & \gamma \\ \alpha^2 & \beta^2 & \gamma^2 \\ \beta & \alpha & \gamma \end{vmatrix} = 0.$$

30 poena

Zadatak 3. Kroz tačku presjeka ravni  $x+y+z-1=0$  i prave  $y=1, z+1=0$  postaviti pravu koja leži u datoj ravni i normalna je na datu pravu.

20 poena

Zadatak 4. U vektorskom prostoru  $\mathbb{R}^n$  dato je  $n$  vektora:

$$\begin{aligned} x_1 &= (1, a, a, \dots, a, a), \\ x_2 &= (a-1, 2, a, \dots, a, a), \\ x_3 &= (a-2, a, 3, \dots, a, a) \\ &\vdots \\ x_{n-1} &= (a-n+2, a, \dots, n-1, a) \\ x_n &= (a-n+1, a, \dots, a, n) \end{aligned}$$

Odrediti vrijednost parametra  $a$  tako da ti vektori budu linearno nezavisni.

30 poena

*[Handwritten scribbles and a small '1' are present at the bottom of the page.]*

# Linearna algebra -informatika

08.10.2009.

9. 1. U zavisnosti od parametra  $\lambda$  riješiti sistem

$$\begin{aligned}\lambda x + y + z &= 1 \\ x + \lambda y + z &= \lambda \\ x + y + \lambda z &= \lambda\end{aligned}$$

9. 2. Odrediti inverz matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & a & a^2 & \dots & a^n \\ 0 & 1 & a & \dots & a^{n-1} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}$$

7. Dokazati da su matrice reda 2 koje su komutativne sa matricom  $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$  međusobno komutativne.

4. Obrazložiti istinitost sledećih tvrdnji;

- (a) presjek potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor;
- (b) unija potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor.

5. Neka je  $A: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$  linearan operator definisan sa:

$A(x, y, z, t) = (x + 2y + 3z, 2x + 3y + t, x - 3z + 2t, -y + t)$ . Odrediti jednu bazu prostora  $\ker(A)$  i prostora  $A(\mathbb{R}^4)$ .

6. Slične matrice imaju jednake spektre. Dokazati.

$$\begin{matrix} 0 & 1 & a & \dots & a^{n-1} \\ 0 & 0 & 1 & a & \dots & a^{n-2} \\ 0 & 0 & 0 & 1 & a & \dots & a^{n-3} \end{matrix}$$

# Linearna algebra -informatika

08.10.2009.

9. 1. U zavisnosti od parametra  $\lambda$  riješiti sistem

$$\begin{aligned}\lambda x + y + z &= 1 \\ x + \lambda y + z &= \lambda \\ x + y + \lambda z &= \lambda\end{aligned}$$

9. 2. Odrediti inverz matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & a & a^2 & \dots & a^{n-1} \\ 0 & 1 & a & \dots & a^{n-2} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}$$

7. Dokazati da su matrice reda 2 koje su komutativne sa matricom  $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$  međusobno komutativne.

4. Obrazložiti istinitost sledećih tvrdnji;

- (a) presjek potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor;
- (b) unija potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor.

5. Neka je  $A: R^4 \rightarrow R^4$  linearan operator definisan sa:

$$A(x, y, z, t) = (x + 2y + 3z, 2x + 3y + t, x - 3z + 2t, -y + t).$$

Odrediti jednu bazu prostora  $\ker(A)$  i prostora  $A(R^4)$ .

6. Slične matrice imaju jednake spektre. Dokazati.

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & a & \dots & a^{n-1} \\ 0 & 0 & 1 & \dots & a^{n-2} \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \end{pmatrix}$$

# Linearna algebra- 1. godina

16.09.2010.

K. Odrediti  $A^n$  ako je

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ -1 & -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ zbirka}$$

+ ~~6~~ Odrediti rješenja sistema linearnih jednačina u zavisnosti od realnog parametra  $\lambda$

$$\begin{aligned} (\lambda+1)x + y + z &= 2 - \lambda \\ x + (\lambda+1)y + z &= -2 \\ x + y + (\lambda+1)z &= \lambda \end{aligned} \text{ zbirka srednje}$$

+ ~~6~~ Odrediti rang matrice

$$\begin{pmatrix} n-1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & n-1 & \dots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 1 & \dots & n-1 \end{pmatrix} \text{ } \left. \vphantom{\begin{pmatrix} n-1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & n-1 & \dots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 1 & \dots & n-1 \end{pmatrix}} \right\} m$$

4. Obrazložiti istinitost sledećih tvrdnji;

- (a) presjek potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor;
- (b) unija potprostora vektorskog prostora je njegov potprostor. *sveske*

+ ~~6~~ Dokazati da jednake spektre imaju:

- (a) matrice  $A, A^T$ ; *sveske*
- (b) slične matrice.

9. 6. Neka je  $U = \mathcal{L}(\{(1, 0, i, 0), (i, 2i, 0, 1), (1, 2, 2, i)\}) \subset C^4$ . Odrediti jednu bazu potprostora  $U^\perp$ .

# Linearna algebra 1

4.07.2008.

AH.  
 DPA  
 MUA  
 OHT  
 OHT  
 DM.  
 EH  
 EN.

1. Odrediti rang matrice  $A = \begin{pmatrix} 1 & \lambda & -1 & 2 \\ 2 & -1 & \lambda & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{pmatrix}, \lambda \in \mathbb{R}$ .

2. Izračunati determinantu matrice  $D_n = (d_{ij})_{n \times n}$ , gdje je  $d_{ij} = \min\{i, j\}$  za sve  $i, j \in \{1, 2, \dots, n\}$ .

3. Odrediti vektor  $\vec{x}$  koji je normalan na vektore  $\vec{a} = (2, -3, 1)$  i  $\vec{b} = (1, -2, 3)$  i koji zadovoljava uslov

$$\vec{x}(\vec{i} + 2\vec{j} - 7\vec{k}) = 10.$$

4. Izračunati površinu trougla ABC ako su dati vrhovi  $A(-1, 2, 1)$ ,  $B(4, 5, 3)$  i tačka  $E(3, 4, 4)$  na stranici BC iako je ugao u tjemenu C pravi ugao.

5. Date su prave

$$(L_1): x = 1 + 2t, y = 1 - t, z = 3t;$$

$$(L_2): x = y, x + y + z = 1;$$

$$(L_3): x = t, y = 1 + t, z = 2t.$$

- (a) Odrediti jednačinu ravni  $\pi$  koja je paralelna sa  $(L_1)$  i sadrži  $(L_2)$ .
- (b) Odrediti tačke presjeka ravni  $\pi$  sa pravom  $(L_3)$ .

$$a \cdot b = 0$$

$$x = au + bv$$

$$x = (2i - 3j + k)$$

$$x = \mu(2i - 3j + k) + \nu(i - 2j + 3k)$$

$$x = 2\mu i - 3\mu j + \mu k + \nu i - 2\nu j + 3\nu k$$

$$x = i(2\mu + \nu) + j(-3\mu - 2\nu) + k(\mu + 3\nu)$$

$$4i + 2j + 3k - (i + j + k)$$

$$i + 2k$$

$$4i + 2j + 3k$$

$$8i + 4j + 6k + i - j + k$$

$$9i + 3j + 7k$$

$$-1, -1, 1$$

$$2AE + 3BE$$

AH. 1  
 14 1  
 OHT  
 OHT  
 EH.  
 CEK.  
 DU.  
 NP

4  
 2